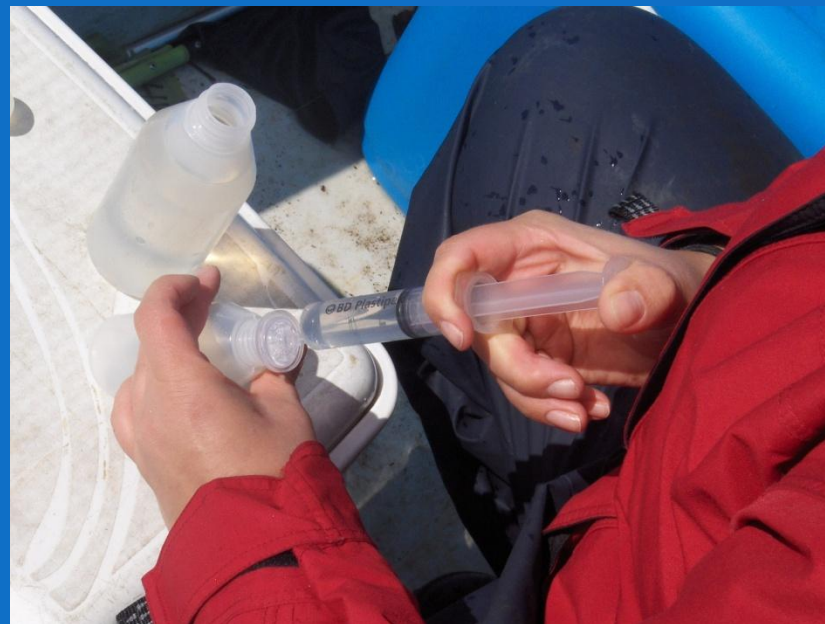

TUTKI Vettä

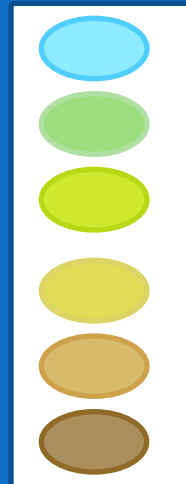

Tutkimalla järvivettä saadaan arvokasta tietoa järven kunnosta ja veden laadusta.

**Voit tehdä omia havaintojasi vedestä:
Hae näytevesi järvestä suljettavaan kirkkaaseen astiaan.**

Aseta kirkkaat vesipurkit valkoisen paperin päälle.

Onko vesi..

- Sinivihreää?
- Vihreää?
- Kellanvihreää?
- Kellanruskea?
- Ruskeaa?
- Tummanruskeaa?

Mitä voit päätellä näyteveden väristä?

Onko siinä humusta / kasviplanktoneita / leviä?

Katso seuraava sivu.....

Veden **VÄRI** kertoo humuksen

eli osittain hajonneen kasvi- ja eläinperäisen aineksen määrästä vedessä.

Jos vesi on kovin **RUSKEAA**, siinä on silloin paljon humusta.

Humuksen paljous ennakoi järven **REHEVÖITYMISTÄ**.

Humuksen hajotessa vapautuu ravinteita kasviplanktonien ja bakteerien kasvuun.

Veden väri vaihtelee valumaolojen eli vesistöä **ympäröivän maa-alueen** ominaispiirteiden ja **vuodenaikojen mukaan**.

Keväällä ja runsaiden sateiden jälkeen humusta on enemmän.

Keskikesällä humus vähenee, kun auringon ultraviolettisäteily hajottaa humusta..

VIHREÄÄ väriä veteen tuovat esimerkiksi **planktonlevät**.

SAMEUS

Veden sameus muodostuu vedessä olevista humus-, maa-, planktonlevä- ja siitepölyhiukkasista.

Mitä sameampaa vesi on sitä enemmän siinä on näitä.

JOKIVEDET ovat yleensä järvi- ja merivesiä sameampia, koska eroosio eli maan kuluminen on voimakkaampaa jokiuomien rinteillä.

Sameus vaihtelee mm. **vuodenajan ja sademäärien mukaan**: kevättulvien ja runsaiden sateiden aikaan sameus lisääntyy. Keväällä ja loppukesästä myös kasviplanktonin määrä on suurimmillaan.

Sameudesta puhuttaessa puhutaan myös **järven näkösyvyydestä** eli kuinka syväälle veteen voi nähdä.

Pieni näkösyvyys kertoo usein järviseden huonosta laadusta.

SAMEUS

Arvioi veden sameutta asteikolla:

kirkas / hieman samea / samea / erittäin samea

Esimerkki:

Veden väri on ruskeaa, jolloin siinä on humusta.

Vähän humusta

Paljon humusta

**Mitä voit päätellä
veden sameudesta?**

Onko vedessä
paljon humusta tai muuta
näkösyvyyttä heikentävää?

HATU

Ravistele voimakkaasti näytettä
suljetussa astiassa.
Avaa sitten kansi.

Onko tuoksu lievä / selvä / voimakas?

Tuoksuuko vesi...

- Homeelle?
- Kaatopaikalle?
- Lannalle?
- Mudalle?
- Suolle?
- Kalalle?
- Pilaantuneelle kalalle?
- Mädälle kananmunalle?
- Öljylle?
- Jollekin muulle, mille?

Mitä voit päätellä veden hajusta? Onko se uintikelpoista?

Veden haju ja sen voimakkuus kertovat mm. veden rehevyydestä.

Biomassan (=eloperäinen aineksen) haju on sitä voimakkaampi mitä enemmän sitä on vedessä.

Vahvasti tuoksuvat myös biomassan **hajoamistuotteet** ja hajoamisprosesseihin liittyvät **kemialliset prosessit**, kuten hapettomien pohjien rikkivety-yhdisteet.

Vedessä voi olla biomassaa runsaasti esim. kalaisuuden vuoksi.

Kaikilla vesillä oma **ominaistuoksunsa**, johon vaikuttavat muun muassa **suola- ja happipitoisuus**, alueelle ominaiset **luonto- ja maaperätyypit** sekä **ranta- ja vesieliöstö**.

Vuodenaikojen kierto vaikuttaa veden hajuun.

Esimerkiksi jokivesissä maa-aineshiukkaset tuoksuvat voimakkaasti kevättulvien ja syysateiden aikaan.

Seuraa

Voit itsekin seurata järven tilaa ottamalla näytteitä säännöllisesti samasta paikasta ja pitämällä kirjaa havainnoistasi.

VÄRIN,
SAMEUDEN ja
HAJUN

lisäksi voit seurata myös
veden LÄMPÖTILAA tai
veden KORKEUTTA
tarkkailemalla vesirajan
siirtymistä rannassa.

Laita havaintosi ylös!

